

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Bernhezer Sociale Kaart		
Portefeuillehouder:	wethouder Marius Tielemans	Openbaar:	Ja

Heesch, 20 september 2022

Kennisnemen van:

De Bernhezer Sociale Kaart

Inleiding

In de notitie ter informatie van 8 juni 2021 is de raad geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van het armoedebelief en de daaraan verbonden actiepunten. Op basis van de gesprekken met burgers, vrijwilligers en professionals kwam naar voren dat de veelheid aan regelingen en hulpinstanties het onoverzichtelijk maken. Het bestaande instrument, een online databank genaamd de Hulpwijzer, kwam onvoldoende van de grond en wordt aan het eind van 2022 beëindigd. In het actieplan is de wens uitgesproken om een nieuwe kaart te ontwikkelen. Dit actiepunt is nu volbracht dankzij verschillende partijen waaronder de klankbordgroep Armoedebestrijding¹. Hoewel een sociale kaart niet nieuw is, is deze anders ingestoken. In deze notitie leest u over de totstandkoming van de kaart, het nut en de geplande lancering.

Doel van de sociale kaart

Met meer dan 20 lokale en landelijke regelingen en diverse hulpinstanties op het gebied van geldzaken is de ondersteuning versnipperd georganiseerd. Het is een zoektocht voor zowel de hulpvrager als de hulpverlener. Dit leidt tot niet-gebruik waardoor passende hulp niet of te laat wordt ontvangen. Het gewenste effect van de kaart is met goede informatievoorziening de hulpvrager eerder bij passende hulp te krijgen. Er wordt bewust gesproken over geldzaken in plaats van over geldzorgen, schulden of armoede. Geldzaken impliceert niet meteen een probleem. De kaart is bedoeld voor mensen met en zonder geldzorgen. We weten ook dat iemand met langdurige geldzorgen vaak te maken heeft met problemen op andere leefgebieden. Daarom beperkt de kaart zich niet tot het thema inkomen maar raakt het ook thema's als zorg, welzijn, eenzaamheid en laaggeletterdheid.

Signaleren, bespreekbaar maken en doorverwijzen

Hoewel de kaart geschreven is voor de hulpvrager zal het ook een krachtig instrument zijn voor de hulpverlener die geldzorgen signaleert. Het bereik van enkel de gemeente is maar beperkt. Verbinden we ons sociaal netwerk met die van onze stakeholders, dan bereiken we elke inwoner in de gemeente. Dit is mogelijk in Bernheze vanwege de hoge mate van sociale cohesie in de dorpskernen. Als de belangrijkste stakeholders – denk aan Onafhankelijk Cliëntondersteuners, ouderenadviseurs, huisartsen, wijkconsulenten, (sport)verenigingen, etc. – voorzien zijn met de juiste informatie en tools dan bereiken we ook de hulpvragers die niet of minder snel naar de gemeente of andere hulpinstanties stappen. Met oog op de huidige macro-economische ontwikkelingen en de verwachte toename van hulpvragen is goede informatievoorziening essentieel.

Leefwereld van de inwoner

¹ De klankbordgroep is samengesteld met burgerinitiatieven uit elke dorpskern, Schuldhulpmaatje, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Voedselbank Oss e.o., stichting Leergeld, ONS welzijn en inkomensconsulenten van gemeente Meierijstad.

Een sociale kaart is niet nieuw en veel gemeenten hebben er een. Het grote verschil van deze sociale kaart ten opzichte van andere kaarten is dat het beter aansluit op de Leefwereld van de inwoner. Het begint bij de oorzaken van geldzorgen. Het zijn vaak life-events of persoonlijke factoren die zorgen voor een disbalans tussen het inkomen en de noodzakelijke uitgaven.

De kaart is zowel digitaal als op papier beschikbaar. De digitale versie is doorklikbaar zodat per regeling desgewenst meer informatie direct beschikbaar is.

Participatief traject

Bij de ontwikkeling van de Bernhezer Sociale kaart is de samenleving nadrukkelijk betrokken geweest. Hieronder de totstandkoming ervan in vogelvlucht:

2020 1^e helft: Nibud toetst de doelmatigheid van het Bernhezer armoedebeleid

In opdracht van de raad heeft het Nibud getoetst welk effect de lokale inkomensregelingen hebben op de begroting van huishoudens. De conclusie is dat het armoedebeleid ruimhartig is, met de kanttekening dat men gebruikmaakt van alle beschikbare regelingen.

2020 2^e helft: Klankbordgroep Armoedebestrijding evalueert het armoedebeleid

Zowel de gemeenteraad als de ASD hebben gevraagd om aanvullend onderzoek naar de aard en omvang van armoede in Bernheze. Samen met de klankbordgroep is het beleid geëvalueerd. Er zijn aanbevelingen opgesteld, geprioriteerd en vastgelegd in een actieplan.

2021 1^e helft: Raad is geïnformeerd over de evaluatie en het actieplan

Een van de actiepunten is het uitwerken van een Bernhezer Sociale kaart.

2021 2^e helft: Klankbordgroep bepaalt de ontwerpeisen en inhoud van kaart

De klankbordgroep heeft de inhoud en de ontwerpeisen van de kaart bepaald. De kaart is een summier overzicht, opgebouwd vanuit de oorzaken van geldzorgen, geschreven op taalniveau b1, zowel digitaal als op papier beschikbaar en gevisualiseerd middels pictogrammen, kleuren en vormen. Verder is er een inventarisatie gemaakt van de stakeholders die exemplaar dienen te ontvangen. Kingsize Creations uit Heeswijk-Dinther heeft de lay-out van de kaart ontworpen en ontwikkeld tot een eindproduct.

2022 1^e helft: Het panel lage basisvaardigheden toetst de kaart op leesbaarheid

Om te toetsen of het leesbaar is voor mensen met lage basisvaardigheden is de kaart voorgelegd aan een panel, onder begeleiding van ONS welzijn. Het is getoetst door mensen die moeilijk kunnen lezen en schrijven. Dit zijn mensen met Nederlands als moedertaal en anderstaligen. De opbrengst van de sessies heeft vooral invloed gehad op de woordkeuze en het gebruik van kleuren en vormen.

2022 2^e helft: de Bernhezer kaart wordt gelanceerd.

In september en oktober (week van de armoede) wordt de kaart gelanceerd. De campagne bestaat uit een aantal acties:

- Nieuwe info-animatie waarin Wegwijzer en de Sociale kaart wordt toegelicht.
- Stakeholders ontvangen een 'EHBO-doos' met de kaart en andere handige tools
- Berichtgeving via de website, MooiBernheze krant en sociale media.
- De papieren versie is op te halen bij de receptie en bij Wegwijzer op het gemeentehuis.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Bernhezer Sociale Kaart